

NASIONALE SENIORSERTIFIKAAT

GRAAD 11

NOVEMBER 2023

REKENINGKUNDE V1 NASIENRIGLYN

PUNTE: 150

NASIENBEGINSELS:

1. Tensy anders getoon in die nasienriglyn, is strafpunte vir vreemde items slegs van toepassing indien 'n kandidaat nie punte op 'n ander plek in die vraag vir daardie item verloor het nie (geen vreemde-item-strafpunte vir misplaaste items). Geen dubbelpenaliserings toegepas nie.
2. Strafpunte vir plasing of swak aanbieding (bv. besonderhede) is slegs van toepassing indien die kandidaat punte vir die bedrae vir daardie item verdien het.
3. Tensy anders getoon, ken volpunte toe vir 'n korrekte antwoord. Indien die antwoord foutief is, merk die bewerkings.
4. Indien 'n vooraansuiweringsyfer as 'n finale syfer getoon word, ken die bewerkingspunt toe vir daardie syfer (nie die metodepunt vir die antwoord nie). **LET WEL:** As syfers aangedui in nasienriglyn vir komponente van bewerkings, dra hierdie nie die metodepunt van die finale antwoord ook nie.
5. Tensy anders getoon, moet die positiewe of negatiewe effek van enige syfer in ag geneem word om die punt toe te ken. Indien geen + of – teken of hakie voorsien is nie, aanvaar dat die syfer positief is.
6. Waar dit getoon word, ken deelpunte toe om die kwaliteit van antwoorde van kandidate te differensieer.
7. Indien kandidate meer as die verlangde aantal antwoorde verskaf, ondersoek alle antwoorde tot voordeel van die kandidaat. Strafpunt kan toegeken word vir vreemde items indien kandidate volpunte vir 'n vraag gekry het (maks, -2 per vraag).
8. Hierdie nasienriglyn is nie vir verspreiding in die publiek nie; omdat sekere items dalk verkeerd gehanteer is. Aanpassings is gemaak a.g.v. die nuanses/konteks in sekere vrae.
9. Waar strafpunte toegeken word, kan die punte vir daardie afdeling van die vraag nie as 'n negatiewe syfer getoon word nie.
10. Waar metodepunte vir bewerking toegeken word, moet die nasiener eers die redelikheid van die antwoord ondersoek voordat die punt toegeken word.
11. 'Bewerking' beteken kontroleer bewerking. 'Een deel korrek' beteken bewerking en een deel korrek. **LET WEL:** kontroleer bewerking moet +, -, x, ÷, wees, volgens kandidaat se berekening (indien geldig) of nasienriglyn wees.
12. Bewerkings: Moet nie punte vir bewerkings toeken waar die teller en noemer omgeruil is nie. Dit is ook van toepassing op verhoudings.
13. Met die toekenning van metodepunte, maak seker dat kandidate nie volpunte kry vir enige item wat gedeeltelik foutief is nie. Dui aan met 'n ☒.
14. Wees bedag daarop dat party kandidate geldige alternatiewe buite hierdie nasienriglyn kan gee. Neem kennis dat een kommentaar meer as een korrekte aspek kan aanspreek.
15. Kodes: f = vreemde item; p = plasing/aanbieding.

Hierdie nasienriglyn bestaan uit 8 bladsye.

VRAAG 1

1.1

Nr.	B	E	L
bv.	+	0	+
1.1.1	- ✓	- ✓	0
1.1.2	+ ✓	+ ✓	0
1.1.3	0	+ ✓ - ✓	0
1.1.4	+ ✓	0	+ ✓

8

Indien geen inskrywing in 'n kolom aangedui word nie, aanvaar 0, -1 per reël vir vreemde inskrywing.

1.2 SANDI BROERS

BEWERKINGS	ANTWOORD
(i) Kosprys van geboue op 1 Maart 2023 6 150 000 – 500 000	5 650 000 ✓✓
(ii) Drawaarde van voertuie verkoop $300\,000 \checkmark - (240\,000 \checkmark + 22\,500 \boxed{\checkmark})$ $(300\,000 \times 15\% \times \frac{6}{12})$ 262 500 drie punte	37 500 ☒ een deel korrek
(iii) Totale waardevermindering op toerusting $360\,000 \times 10\% \quad (270\,000 \times 10\% \times \frac{4}{12})$ 36 000 ✓✓ + 9 000 ☒ ✓	45 000 ☒ een deel korrek

12

TOTALE PUNTE

20

VRAAG 2

2.1

2.1.1	Paring ✓
2.1.2	Besigheidsentiteit ✓
2.1.3	Wesentlichheid ✓
2.1.4	Lopende saak ✓

4

2.2 Staat van Omvattende Inkomste vir die jaar geëindig 28 Februarie 2023

Verkope 5 701 320 + 5 250 ✓✓	5 706 570 ☒ *	
Koste van verkope 3 563 350 + 3 500	(3 566 850) ☒ ☒	
Bruto wins Verkope – KvV	2 139 720 ☒	6
Ander inkomste bewerking	91 630 ☒	
Korting ontvang	11 280	
Oninbare skulde verhaal 1 890 + 810	2 700 ✓✓	
Voorsiening vir oninbare skulde 10 150 – 8 150	2 000 ✓✓	
Huur inkomste 82 100 ✓ – 6 450 ✓✓	75 650 ☒ *	
Bruto bedryfsinkomste BW + AI	2 231 350 ☒	10
Bedryfsuitgawes BBI – Bedr.W	(1 664 950) ☒	
Korting toegestaan	3 360	
Waardevermindering	298 350	
Handelsvoorraadtekort 242 650 ✓ – 17 400 ✓ – 3 500 ✓ – 214 500 ✓	7 250 ✓	
Voorraadverlies deur diefstal (17 400 x 20%)	3 480 ✓✓	
Verbruiksgoedere	35 350 ✓	
Oninbare skulde 8 990 + 810	9 800 ☒ ☒	
Versekering 43 150 ✓ – 3 300 ✓✓	39 850 ☒ *	
24 500 x 100/70 Salarisse en lone 896 250 ✓ + 35 000 ✓✓ + 3 850 ✓	935 100 ☒ *	
Diverse uitgawes balanseerende syfer	332 410 ☒	21
Bedryfswins	566 400	
Rente-inkomste 53 250 + 4 250	57 500 ☒ ☒	
Wins voor rente uitgawe Bedr.W + RI	623 900 ☒	4
Rente uitgawe WvRU – NW	(145 000) ☒	
Netto wins vir die jaar	478 900	41

TOTALE PUNTE

45

VRAAG 3

3.1 Bereken: Die rente op kapitaal vir Vennoot Hockey

$$1\,680\,000 \times 12\% \times \frac{1}{2} = 100\,800 \checkmark\checkmark$$

$$1\,480\,000 \times 12\% \times \frac{1}{2} = 88\,800 \checkmark\checkmark \quad \text{or } 189\,600 \text{ vier punte}$$

OF $1\,480\,000 \times 12\% = 177\,600$ twee punte
 $200\,000 \times 12\% \times \frac{1}{2} = 12\,000$ twee punte

4

3.2	PRIVAATREKENINGE	HOCKEY	TENNIS
	Salarisse 480 000 – 30 000	480 000	✓✓ 450 000
	Bonusse 40 000 x 80%	✓✓ 32 000	
	Rente op kapitaal sien 3.1	☑ 189 600	134 400
	Primêre verdeling van wins bewerking	*☑ 701 600	*☑ 584 400
	Finale verdeling van wins bewerking	☑ 102 060	☑ 102 060
		803 660	686 460
	Ontrekkings vir die jaar 623 150 – 1 800	✓✓ (621 350)	(563 250)
	Behoue inkomste vir die jaar bewerking	☑ 182 310	☑ 123 210
	Saldo aan die begin van die jaar	✓ (32 670)	✓ 58 030
	Saldo aan die einde van die jaar bewerking	☑ 149 640	☑ 181 240

17

3.3 STAAT VAN FINANSIËLE POSISIE OP 28 FEBRUARIE 2023

BATES		
NIE-BEDRYFSBATES	TB – BB	4 036 080 ☒
Vaste bates	balanseerende syfer	3 570 480 ☒
Finansiële bates 582 000 – 116 400		465 600 ☒ ☒
BEDRYFSBATES	bewerking	677 990 ☒
Voorrade 286 400 ✓ - 1 800 ✓		284 600 * ☒
Handels en ander ontvangbares 204 600 - 10 230 ✓ + 62 420 ✓		256 790 * ☒
Kontant en kontantekwivalente 20 200 + 116 400 see finansiële bates		136 600 ☒ ☒
TOTALE BATES	sien TE en L	4 714 070 ☒
EKWITEIT EN LASTE		
EIENAARSBELANG	bewerking	3 130 880 ☒
Kapitaal		2 800 000
Privaatrekeninge	(149 640 + 181 240) sien 3.2	330 880 ☒ ☒
NIE-BEDRYSLASTE		518 330
Verbandlening 710 500 + 78 200 – 178 900 609 800 ✓✓ – 609 800 x 15% 91 470 ✓ ☒		518 330 * ☒
BEDRYFSLASTE	bewerking	1 064 860 ☒
Handels en ander betaalbares 763 860 + 75 330 ✓ + 32 700 ✓		871 890 * ☒
Huidige deel van lening	sien lening hierbo	91 470 ☒
Bankoortrekking		101 500 ✓
TOTALE EKWITEIT EN LASTE	AHB + NBL + BL	4 714 070 ☒

-1 F vreemde items maks. -2; misplaaste items → ken slegs punte vir bewerkings toe
 -1 P aanbieding (maks. -2 indien nie gepaste besonderhede)

*een deel korrek

TOTALE PUNTE

50

29

4

10

3

5

7

VRAAG 4

4.1 Bereken die volgende finansiële aanwysers op 28 Februarie 2023.

% bedryfsuitgawes op verkope	
BEWERKINGS	ANTWOORD
$\frac{845\,100}{3\,380\,400} \times \frac{100}{1}$ <p>LET WEL: * 100 is nie een deel korrek Moet nie punte toeken indien teller en noemer omgeruil is.</p>	25% ✓ ☒ een deel korrek % teken nie nodig nie
Vuurproefverhouding	
BEWERKINGS	ANTWOORD
$\begin{array}{l} 557\,800 - 231\,800 \\ \text{OF} \\ 183\,400 + 142\,600 \\ 326\,000 \checkmark\checkmark \end{array} : 278\,900 \checkmark$	1,2 : 1 ☒ een deel korrek; in die formaat x : 1
Skuld-ekwiteitverhouding	
BEWERKINGS	ANTWOORD
$1\,300\,200 \checkmark : 2\,176\,210 \checkmark$	0,6 : 1 ☒ een deel korrek; in die formaat x : 1
% Opbrengs op gemiddelde vennote (eienaars) ekwiteit	
BEWERKINGS	ANTWOORD
$\frac{591\,570 \checkmark}{\frac{1}{2} \checkmark (2\,176\,210 \checkmark + 1\,945\,920 \checkmark)} \times \frac{100}{1}$ <p>4 122 130 twee punte 2 061 065 drie punte</p> <p>LET WEL: *100 is nie een deel korrek Moet nie punte toeken indien teller en noemer omgeruil is.</p>	28,7% ☒ een deel korrek % teken nie nodig nie

2

4

3

5

4.2 Verduidelik of die besigheid sy uitgawes doeltreffend bestuur. Identifiseer TWEE finansiële aanwysers (met syfers) om jou verduideliking te ondersteun.

Enige TWEE finansiële aanwysers ✓ ✓ syfers ✓ ✓ verduideliking ✓ ✓

% bedryfsuitgawes op verkope het afgeneem/verbeter (van 29%) tot 25% sien 4.1

% netto wins op verkope het toegeneem/verbeter (van 13%) tot 17,5%

Die besigheid bestuur uitgawes goed. 'n Afname in bedryfsuitgawes en 'n verbetering in verkope het bygedra tot 'n aansienlike toename in netto wins.

6

4.3 Vennoot Yozo is bekommerd oor die likiditeitsposisie. Verduidelik of hy geregverdig is of nie. Haal TWEE finansiële aanwysers aan, met syfers.

Enige TWEE finansiële aanwysers ✓ ✓ syfers ✓ ✓ kommentaar ✓ ✓

Bedryfsverhouding het toegeneem (van 1,6 : 1) tot 2 : 1

Vuurproefverhouding het toegeneem/verbeter (van 0,7 : 1) tot 1,2 : 1 sien 4.1

Debiteure- invorderingsperiode het afgeneem/verbeter (van 36 dae) tot 29 dae

Hy moet nie bekommerd wees nie, want die besigheid het genoeg bedryfs- of likiede bates om korttermynskuld te dek.

Invordering van debiteure het ook verbeter – dit is 'n aanduiding dat kontant vinniger inkom.

6

4.4 Die vennote het die maandelikse paaielemente op die lening verhoog. Verduidelik die effek hiervan op die finansiële risiko van die onderneming. Haal EEN finansiële aanwyser aan met syfers ter ondersteuning van jou verduideliking.

Finansiële aanwyser ✓ Syfer(s) met tendens ✓

Skuld-ekwiteitverhouding het afgeneem/verbeter (van 0,7 : 1) tot 0,6 : 1

Verduideliking: ✓ ✓

Alhoewel die skuld-ekwiteitverhouding verbeter het, is die maatskappy steeds 'n hoë risiko / maak te veel op geleende kapitaal staat.

4

4.5 Verduidelik of die vennote tevrede moet wees met die % opbrengs wat verdien word deur hul belegging in hierdie vennootskap. Haal EEN finansiële aanwyser aan, met syfers.

Finansiële aanwyser ✓ Syfer(s) met tendens ✓

% Opbrengs op gemiddelde vennote (eienaars) ekwiteit het toegeneem/verbeter (van 17,8%) tot 28,7%

sien 4.1

Verduideliking: ✓ ✓ (vergelyking met rente op vaste deposito) ✓

Die opbrengs is hoër as alternatiewe beleggings. (8%)

5

TOTALE PUNTE

35

TOTAAL: 150